

Informācija par projektu

Publicēts: 21.08.2020.

Deinstitutionalizācijas process

Projekts ilgst no 2015. līdz 2023. gadam.

ES ir piešķīrusi finansējumu deinstitutionalizācijas procesa īstenošanai.

Deinstitutionalizācija (DI) ir pakalpojumu sistēmas izveide, kas sniedz personai, kurai ir ierobežotas spējas sevi aprūpēt, nepieciešamo atbalstu, lai tā spētu dzīvot mājās vai ģimeniskā vidē.

DI ir jānovērš situācija, ka personai ir jāpārceļas uz dzīvi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, jo tai nav pieejams nepieciešamais atbalsts dzīvesvietā jeb sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi.

Saites uz Deinstitutionalizācijas projektiem visos Latvijas plānošanas reģionos:

Kurzeme

Latgale

Rīgas reģions

Vidzeme

Zemgale

 [Karte - pašvaldības, kuras piedalās deinstitutionalizācijas projektā](#)

 [Plānošanas reģionu DI projektu vadītāju kontaktinformācija](#)

 [Infografika par deinstitutionalizāciju 31.03.2022](#)

DI projekti tiek īstenoti visos Latvijas reģionos un tajos piedalās 115 pašvaldības. Pašvaldības, kas projektos nepiedalās, nesaņem ES finansējumu, un sociālo pakalpojumu attīstībai izmanto pašvaldības vai citus pieejamos resursus.

Pašvaldību sociālie dienesti ir apzinājuši cilvēkus (gan bērnus ar invaliditāti, gan pieaugušos ar garīga rakstura traucējumiem), kas vēlas iesaistīties projekta aktivitātēs, un neatkarīgi speciālisti, izmantojot vienotu metodoloģiju, vērtē katra cilvēka individuālās

vajadzības un izstrādā individuālu atbalsta plānu. Ja individuālajā atbalsta plānā noteikto pakalpojumu sniegšanai nav jāveido jauna infrastruktūra, pašvaldības sociālais dienests var uzsākt pakalpojumu sniegšanu.

Balstoties uz individuālo vajadzību izvērtējuma rezultātiem, esošās situācijas analīzi un prognozēm par pakalpojumu pieprasījumu nākotnē, visas reģiona pašvaldības kopīgi plānoja, kā izvietot jaunus sociālos pakalpojumus, lai tie būtu ērti pieejami cilvēkiem, bet lieki nedublētos. Katrā pašvaldībā nav jārada visi pakalpojumu veidi, tāpēc pašvaldībām cieši jāsadarbojas. Ar pašvaldībām saskaņoti sociālo pakalpojumu attīstības risinājumi ir iekļauti plānošanas reģionu DI plānos.

Sociālo pakalpojumu attīstības padome, kuras sastāvā ir gan valsts un pašvaldību, gan nevalstisko organizāciju pārstāvji, 2018. gadā ir apstiprinājusi visu plānošanas reģionu DI plānus. Balstoties uz DI plānos noteikto, pašvaldības veido sociālo pakalpojumu infrastruktūru, izmantojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu. ERAF projektus īsteno 72 pašvaldības.

Uzsākot darbu pie jauno sociālo pakalpojumu sniegšanas vietu izveides, atsevišķām pašvaldībām bija jāmaina sākotnēji DI plānā noteiktie sociālo pakalpojumu attīstības risinājumi. Tādā gadījumā DI plānos ir veikti grozījumi. Tāpat kā sākotnēji izstrādātos DI plānos, arī grozījumus tajos apstiprina Sociālo pakalpojumu attīstības padome.

 [Cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem plānoto sociālo pakalpojumu attīstība](#)

 [Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem plānoto sociālo pakalpojumu attīstība](#)

 [Ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem plānoto sociālo pakalpojumu attīstība](#)

2021. gadā DI projektos pašvaldības turpina sniegt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus pilngadīgiem cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, bērniem ar invaliditāti, kas dzīvo ģimenēs, un viņu likumiskajiem pārstāvjiem vai audžuģimenēm. Pakāpeniski attīstās jaunu sociālo pakalpojumu infrastruktūra, kas paplašina sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanas iespējas. Tāpat plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldībām organizē individuālo vajadzību izvērtēšanu un atbalsta plānu izstrādi jaunām personām, kuras vēlas uzsākt dalību DI projektos un saņemt to finansētus sociālos pakalpojumus.

DI procesa atbalstam notiek arī informatīvi un izglītojoši pasākumi, tajā skaitā informatīvās kampaņas par sabiedrības attieksmes maiņu pret cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un bērniem, kas palikuši bez ģimenes aprūpes. Informatīvajā kampaņā ir radīta mājaslapa cilveksnevisdiagnoze.lv. Tajā ir pieejama informācija, kas veicina izpratni par cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, mūsu katra attieksmes un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nozīmību.

<https://www.lm.gov.lv/lv/informacija-par-projektu>